

Onderwerp Voortgang Groninger projecten aanpak dak- en
thuisloosheid

Steller J.A.A. van der Meijs

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 49 19 Bijlage(n)

Ons kenmerk 541056-2021

Datum 10-11-2021 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u een informatieve brief toekomen over de voortgang van een aantal vernieuwende projecten Opvang die wij met financiering (zgn. Impulsgelden) vanuit het rijk uitvoeren. Dit betreft een onderdeel van de landelijk brede aanpak van dak- en thuisloosheid 'Een (t)huis, een toekomst'.

In onze brief d.d. 18 november 2020 'Ontwikkeling Maatschappelijke Opvang' hebben wij u de verschillende projecten geïntroduceerd die wij (gaan) uitvoeren. We hebben aangegeven dat we een mix hebben van praktische projecten, waarvan wij de overtuiging hebben dat ze op verschillende manieren bijdragen aan enerzijds het voorkomen van opvang en anderzijds alternatieve woonvormen kunnen bieden. De projecten sluiten aan op het gestelde in de leidraad ontwikkeling Maatschappelijke opvang die onlangs door u is besproken en vastgesteld.

Voordat we u een stand van zaken geven rond de verschillende projecten willen we kort ingaan op de Stuurgroep Implementatie Convenant 'Huisvesting (ex)cliënten Beschermd wonen & Opvang'.

Op 29 juni 2018 hebben alle Groninger gemeenten, de meeste corporaties en een groot deel van zorgaanbieders Beschermd wonen & Opvang (BW&O) in de provincie Groningen het convenant 'Huisvesting (ex)cliënten Beschermd wonen & Opvang' ondertekend. Met de ondertekening van dit convenant geven partijen aan, ieder vanuit haar eigen verantwoordelijkheid en taak, een maximale bijdrage te leveren aan de (keten)samenwerking om de huisvesting van (ex)cliënten vanuit een voorziening Beschermd wonen en Opvang te realiseren.

Enkele bestuurders uit de drie verschillende deelnemende partijen, zijnde Marita Schreur (directeur/bestuurders zorgaanbieder Wender), Bart Huizing (wethouder gemeente Westerwolde), Elles Dost (directeur/bestuurder corporatie Lefier), en Inge Jongman (wethouder gemeente Groningen), hebben begin 2020 de stuurgroep 'Implementatie convenant huisvesting (ex)cliënten BW&O' gevormd om genoemde ketensamenwerking te bevorderen. De stuurgroep is onder andere betrokken bij de projecten van 'het Ondersteuningsteam' en 'Housing First' om mee te denken en zo nodig hand- en spandiensten te verlenen.

Onderstaand wordt de voortgang besproken van de volgende projecten:

1. Ondersteuningsteam Groningen (OST);
2. Housing First;
3. Grevingaheerd;
4. Onder de Pannen;
5. Kamers met aandacht.

In onze aanvraag aan het rijk is ook aanvullende financiering gevraagd voor de bijzondere woonvorm in Harkstede (Skaeve Huse). Dit project is de afgelopen periode uitgebreid met u besproken zodat deze niet nog eens wordt besproken in deze brief.

Ondersteuningsteam Groningen

Waarom dit project

Eind 2020 is bestuurlijk geconstateerd dat de ambities gericht op de (her)huisvesting van de doelgroep Beschermd Wonen & Opvang in onze regio nog niet werden gerealiseerd. Om de ketensamenwerking rondom de huisvesting van die doelgroep te versterken is een pilot gestart waarin een onafhankelijk "Ondersteuningsteam" (OST) wordt ingezet. Dit team is ondersteunend in de ketensamenwerking aan medewerkers van aanbieders, gemeenten en corporaties. Opzet daarbij is als "vliegwiel" te functioneren om op casusniveau te faciliteren en te inspireren, en daarmee te versterken. Het OST heeft -op hoofdlijnen- de volgende taken:

1. lopende casussen die dreigen vast te lopen doorbreken;
2. achteraf feedback geven op reeds afgeronde casussen;
3. voorstellen doen van structurele verbeterpunten in de ketensamenwerking.

Welke stappen zijn inmiddels gezet

Medio maart 2021 is dit team – dat bestaat uit 3 externe adviseurs – voor 12 maanden aan de slag gegaan. Dit team kan ad hoc door gemeenten, woningcorporaties of zorgaanbieders worden gevraagd om mee te kijken en mee te denken in concrete casus die stagneren of zijn vastgelopen. Vanuit hun "frisse blik van buiten" kijkt het team hoe zij kunnen bijdragen aan een passende oplossing. Daarbij kan dit team vanuit het beschikbare frictiebudget ook financiële hobbels of knelpunten oplossen. Denk aan de problematiek

rondom inkomen of schulden die het huren van een huis in de weg staan. Of aan de noodzakelijke inrichtingskosten, de te betalen borgsom of het afdekken van het risico op huurderiving. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat dit team gaat functioneren als ombuds- of klachteninstituut; of dat zij verantwoordelijkheden en bevoegdheden gaat overnemen van de ketenpartners. Doel is dat zij meekijken op welke manier de werkprocessen zijn ingericht. En specifiek waar die werkprocessen nog niet optimaal op elkaar inhaken. Dit om de tijdige doorstroom naar huisvesting of het voorkomen van dakloosheid te faciliteren. Achterliggende gedachte is dat elke dag/week dat een cliënt eerder doorstroomt naar eigen huisvesting er wezenlijk toe doet. Het is nu nog te vroeg om al concrete structurele conclusies te trekken op basis van de inzet van het Ondersteuningsteam in de afgelopen maanden. Wel zien wij dat het team inmiddels bij meer dan 50 casussen is betrokken. En dat mede door hun bijdrage positieve resultaten zijn bereikt. In februari 2022 gaan wij op basis van een evalueatie beoordelen wat de inzet van dit experimenteel team ons heeft opgeleverd en heeft geleerd ten aanzien de verbetering van de in- en doorstroom naar huisvesting. En hoe wij hier in de toekomst succesvol op kunnen voortborduren.

Housing First

Waarom dit project

Wij hebben in de regio Groningen te maken met een substantiële groep inwoners met zware verslavings- en/of psychische problematiek voor wie de reguliere woonruimteverdeling geen oplossing biedt. Tegelijkertijd vinden we het ook van belang om de discussie met partners aan te wakkeren over de (gezamenlijke) verantwoordelijkheid bij het huisvesten van kwetsbare burgers. Wij zijn een pilot gestart waarin wij het landelijk en internationaal beproefde concept “Housing First” gaan toepassen. Deze methodiek kenmerkt zich - kort gezegd - door een gedegen screening en motivatie van de kandidaten, de bepaling welk woonprofiel voor hen past, en een brede langdurige multidisciplinaire begeleiding van de plaatsing. Het hebben van een woning is het vertrekpunt voor de verdere (noodzakelijke) ondersteuning op meerdere leefgebieden.

Welke stappen zijn inmiddels gezet

Limor is gecontracteerd voor de projectleiding. Bij de eerste stappen van dit project is een presentatie gehouden bij het overleg van de gezamenlijke corporaties in Groningen (G13). De corporaties waren positief over dit project en hebben aangegeven graag mee te werken aan de realisatie hiervan. Deze pilot loopt vanaf juni 2021 t/m mei 2023. In het eerste jaar gaan wij in een aantal gemeenten, waaronder de stad Groningen, de werkwijze Housing First introduceren en toepassen. Limor heeft de periode vanaf juni 2021 benut om een stevig draagvlak te creëren bij de Groningse gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders. En om te komen tot een afspraak in welke gemeenten wij in dat eerste jaar aan de slag gaan om 10 succesvolle plaatsingen te realiseren. Na deze voorbereidingsfase gaan we aan de slag met

de feitelijke plaatsingen. In juni 2022 wordt deze eerste fase geëvalueerd. Mede op basis van deze evaluatie zal Limor de gehanteerde methodiek Housing First borgen in de pilot-gemeenten, en ook uitrollen in de overige gemeenten

Wooncomplex Grevingaheerd

Waarom dit project

In 2020 signaleerde Wender dat er in toenemende mate door jongeren uit Beijum een beroep werd gedaan op de crisis- en nachtopvang. Jongeren zonder zware verslavings- en of psychische problematiek, maar die wel te maken hadden met een acuut huisvestingsprobleem dat zij zelf en met behulp van het eigen netwerk niet meer konden oplossen. Dit is een groep jongeren waarvoor de crisis- en nachtopvang niet is bedoeld, en ook niet echt een passende oplossing biedt.

Welke stappen zijn inmiddels gezet

In 2020 kwam een wooncomplex vrij in Beijum waarbij Lefier voorstelde om met partners te kijken naar een andere manier van bewoning voor een deel van de beschikbare woningen. Dit initiatief leidde al snel tot een constructief samenwerkingsverband tussen Lefier, Wender, Werkpro en WIJ Beijum. Na renovatie van het wooncomplex Grevingaheerd zijn eind oktober 2021 de eerste studio's voor deze pilot opgeleverd. WIJ Beijum en Wender regelen de Toegang. Het gaat om kortdurend verblijf (dagen/weken/maanden). In deze pilotfase richt wij ons op jongeren 18-27 afkomstig uit Beijum, zonder zware problematiek, maar voor wie wel dakloosheid dreigt. Werkpro richt de studio's woongereed in. Opzet is in het Wooncomplex Grevingaheerd in de loop van 2021 10 van de 28 studio's beschikbaar te stellen voor jongeren voor wie dakloosheid dreigde. WIJ begeleidt de jongeren tijdens hun verblijf en op weg naar een structurele eigen huisvesting. Deze pilot loopt tot medio oktober 2022.

Kamers met Aandacht

Waarom dit project

Het is voor jongeren die afkomstig zijn uit een intramurale instelling (veelal Jeugdzorg) niet eenvoudig om onderdak te vinden en de eerste stappen te zetten naar -meer- zelfstandigheid. We willen voorkomen dat jongeren tussen de wal en het schip terecht komen en tegelijkertijd onze inwoners betrekken bij ondersteuning van deze jongeren middels het bieden van onderdak.

Welke stappen hebben we gezet

We geven invulling aan dit project in samenwerking met de Stichting Kamers met Aandacht, een non-profit organisatie die kwetsbare jongeren op weg helpt naar zelfstandigheid. Binnen de pilot zoeken we mensen die een kamer willen verhuren aan jongeren tussen de 18 en 23 jaar, die op eigen benen willen staan, maar nog niet geheel zelfstandig kunnen wonen. We richten ons

daarbij in de pilot op de gemeente Groningen en op 10 geslaagde overeenkomsten. Een van de pilotresultaten is het opleveren van een borgingsplan en blauwdruk voor de implementatie van Kamers met Aandacht in Groningen en eventueel omliggende gemeenten.

Op dit moment wordt de pilot voorbereid, waarbij de verwachting is dat we nog in 2021 zullen starten met de werving van de kamers.

Onder de Pannen

Waarom dit project

Dit project draait inmiddels enige tijd in de gemeente Amsterdam. In dit Amsterdams project wordt nadrukkelijk gesproken over de zgn. economisch daklozen die geen plaats krijgen in de opvang. Via een dergelijk project zien we mogelijkheden om in Groningen mensen met een acuut probleem rond onderdak een tijdelijk (t)huis te bieden. Tegelijkertijd kunnen op deze manier mede-inwoners iets voor elkaar kunnen betekenen (burgerparticipatie).

Welke stappen hebben we gezet

Naast Kamers met Aandacht, waarin we ons vooral richten op jongeren, werken we ook aan een concept waarin we het verhuren van kamers aan volwassenen, die door omstandigheden als scheiding of faillissement dakloos dreigen te raken of zijn geraakt, mogelijk maken. Volwassenen die niet thuishoren in de Maatschappelijke opvang. Op dit moment onderzoeken we of het concept Onder de Pannen past bij de wijze waarop we in Groningen willen werken. We maken hierbij onder meer gebruik van de ervaringen die in het land zijn opgedaan, de inzichten die we krijgen van de expertpool van ervaringsdeskundigen en niet in het minst de Groningse kennis en kunde vanuit zorgaanbieders, gemeente en corporaties. Wij verwachten in het laatste kwartaal van 2021 te besluiten op welke manier we ons willen gaan richten op genoemde doelgroep en het creëren van een inwonerpool voor het verhuren van kamers, zodat de daadwerkelijk inrichting van de pilot begin 2022 kan worden ingezet.

De rol van de centrumgemeente verandert, kijkend ook naar huidige decentralisatie van taken rond Beschermd wonen naar elke individuele gemeente. Elke gemeente wordt nu ook steeds meer bevraagd op onder andere haar rol in de ondersteuning van mensen met verward gedrag. In de ondersteunende rol aan de kwetsbare inwoner ligt ook een belangrijke gemeentelijke taak om te voorkomen dat uiteindelijk een beroep moet worden gedaan op een (zware) opvangvoorziening.

Om ons ook vanuit de praktijk te adviseren maken we gebruik van een team van mensen met eigen ervaring ten aanzien van dak- en thuisloosheid. Over deze expertkennisgroep hebben wij u in eerder benoemde brief geïnformeerd.

Ons voorstel is om, kijkend naar de verschillende ontwikkelingen van de projecten, na de zomer 2022 een volgende informatieve brief te sturen over de stand van zaken of afronding van de projecten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.